

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

1. De spiritu & virtute S. Eliæ Prophetæ, Sancti Ordinis Carmelitani, Patriarchæ ac Patroni. Thema. Obsecro, ut fiat in me duplex spiritus tuus.
L. 4. Reg. c. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

Ducis, directionem, de virtute in virtutem progrediatur, donec ad culmen perfectionis ascendat.

Quapropter, Charissimi; quantumvis multæ divisiones gratiarum, tam in Ecclesia, quam Religione sint; quantumvis divisiones sint Spirituum, ministeriorum, & operationum; unus tamen est Spiritus, una Christi Sponsa, una Regina, à Christi dextera collocata, varietate quidem circumdata; sed uno vestitu aureo charitatis amicta: *Unum corpus multa membra; Unus Spiritus, varia multitudo; munia, opera: quare par est, ut mutuo nos complectamur amore; tanquam ejusdem corporis & capitis membra, uno spiritu animata: par est, ut sollicitissimus servare unitatem Spiritus in*

vinculo pacis cum omnibus. Deinde tametsi distinctæ sint septem Ordinum seu Religionum columnæ, modo in Christo tanquam fundamento innixæ, & in ejus charitate solidatæ sint, firmæ persistabunt. Septem candelabra licet distincta sint, modo in basi sua, seu Christo Domino perseverent, totam Domini domum illuminabunt. Sint stellæ septem diversæ; modò de manu Salvatoris non excidant, fulgebunt in perpetuas aternitates. Sint oculi septem distincti; modo uni lapidi, seu petræ, Christo, inhæreant; non caligabunt, sed videbunt aliquando Deum Deorum in Sion, facie ad faciem, eumque amabunt, laudabunt, & glorificabunt in sæcula. Amen.

EXHORTATIO

DE SPIRITU ET VIRTUTE

S. ELIÆ PROPHETÆ,

Sancti Ordinis Carmelitani, Patriarchæ ac Patroni,

T H E M A.

Obsecro, ut fiat in me duplex spiritus tuus. L. 4. Reg. c. 2.

Uidquid in sanctissimo propheta Elia conspicimus, non nisi igneum, id est zelosissimum, ferventissimum, ardentissimumque esse animadvertimus. Etenim quid

in eo nisi igneum cor, igneum os, igneas manus ac pedes, id est, affectus & desideria, sermones & verba, actiones & opera, amore ac zelo Dei succensa certimus? *Surrexit Elias Propbeta quasi ignis, & verbum ejus ut facula ardebat, inquit Ecclesiasticus c. 48. 1. Rescè proinde sanctus ejus discipulus Eliseus, igneum hunc ejus spiritum, hæreditatis loco, sibi relinqui*

Y 2

relinqui flagitabat: *Obsecro*, inquebat, *ut fiat in me duplex spiritus tuus*. l. c. Tanquam si diceret: Cùm apud nos Hebræos, primogenitus, duplici hæreditatis portione gaudeat, ego quasi primogenitus tuus, in utroque spiritu tuo *Propheta & miraculorum* succedere postulo. Ita ille: At quem nos spiritum petemus? Non prophetiæ & miraculorum, quos sanctis illustrioribus relinuemus; sed alios spiritus, quos sancti Patres & Ascetarum lumina, prædicto spiritu duplici contineri asserunt: precabimur itaque cum Elia: *Obsecro ut fiat in me duplex spiritus tuus*: Spiritus scilicet igneus amoris Dei & proximi: Spiritus igneus zeli gloriæ divinæ & animarum: Spiritus igneus orationis seu loquendi cum Deo, & sermonis seu loquendi cum proximo. Ut hæc ratione fiat discipulus, sicut est Magister ejus.

Spiritum hunc Elia duplicem exhortatione præsentis declarabimus, atque ut eundem S. Eliæ meritis ac patrocinio obtinere, pro modulo nostro, mereamur, clementiam divinam enixè precabimur.

I.
Duplex
Eliæ Spi-
ritus cha-
ritatis.

I. Quam ardenti S. Elias donandus esset spiritum, in ejus ortu, Parenti illius Sabacha demonstratum fuit, teste S. Dorotheo in Synopsi de Elia. Cùm enim nasciturus esset, igne, tanquam fasciis involutus, à Patre conspectus fuit: causamque hujus portentis, is in Jerusalem oraculo didicit: fore nimirum, ut puer hic aliquando Israël in gladio & igne judicaret. *Surrexit Elias Propheta, quasi ignis*, l. c. duplici spiritu igneo inflammatus, & quidem 1. Spiritu Charitatis DEI & proximi.

Vultisne intueri hunc spiritum? ad opera attendite: siquidem, ut magnus ait Gregorius: *Probatio dilectionis exhibitio est operis*. Hom. 30. in Evang. Si opus aut actus divini amoris est, tummius Deo bonum velle, in ejus perfectionibus infinitis sibi complacere, omnem externam gloriam, laudem, cultum ac reverentiam eidem desiderare ac procurare; quantà hos actus perfectione, Propheta exercuit? quanto gaudio, innum verumque Deum, cultu debito, honorari conspexit? Quanto ardore omnibus Idololatris, veri Numinis adoracionem persuasit? Si actus divini amoris est, crebras de Deo, dilecto suo, cogitationes fovere; atque in ejus jugi præsentia ambulare; quis illud egit crebrius Propheta sancto, identidem illud in ore gerente: *Vivit Dominus, Deus Israel*, in cuius conspectu sto: L. 3. Reg. c. 17. Quem semper mente præsentem habeo. & in oculis ejus versor? Si actus divini amoris est, terrena cuncta spernere, omniaque arbitrari ut stercora; quò Deo, summo bono tuo, ac unico thesauro fruare? Quis sancto Propheta nostro, caduca omnia despexit, calcavitque generosius; qui melote pro veste, lymphâ pro pectore, immo panis ac carnis mendicatio quali à corvo oblato, acquiescebat, omni profusus pecuniâ carens? Si actus divini amoris est, de gloriâ divinâ obstaculis, impedimentisque tristari: quis illo, dolore tangebatur majore, dum Baalis cultum, verique Dei neglectum conspiceret? Si actus divini amoris est, cupere, cum Apostolo, dissolvi, ac desiderare è sæculo maligno eripi, ne Dei offensas intueri cogatur: quis illo, vehementius istud exoptavit?

exoptavit? idololatriam enim, Deique contemptum amplius ferre non valens, vitæque mortalis tædium sentiens, Deum rogabat: *Sufficit mihi Domine, tolle animam meam. L. 3. Reg. c. 19. 4.* Sufficit mihi vivere. Si actus divini amoris est, propter dilectum, adversa multa perpeti: quis illo graviore, ab Achab & Jezabele Baalique sacrificulis persecutiones sustinuit? Unde agebat: *Relictus sum ego solus. qui pro Dei honore & cultu certamen ineat; & querunt animam meam. l. c.* Si denique actus dilectionis proximorum est: illos propter Deum diligere, omnia vera bona eis cupere, de eorundem malis dolere, eis cœlestia, æternæque bona pro viribus procurare: mala verò æterna ab illis arcere atque depellere: *Omnes, ut loquitur S. Aug. in Manuali c. 28. ad amorem Dei hortari, omnibus amorem Dei commendare, quam dulcis sit amor Dei. & quom malus ac amarus sit amor sæculi, corde, ore, & opere omnibus demonstrare: Quis in his omnibus Propheta nostro fuit excellentior? Quis ferventior & ardentior? Utrumque autem amorem hunc vel maximè demonstrabit, quando sub tempus iudicii extremi, animas ad Deum plurimas reducet, pro Dei gloria strenuè certabit, & sanguine profuso, martyrii lauream reportabit.*

O Propheta sanctissime, Dei proximeque amore ardentissime! Obsecro, fiat in me, & omnibus nobis duplex hic spiritus tuus igneus, qui frigus ac teporem nostrum depellat, ferròque candenti nos affimilet! Fiat in nobis spiritus ille fervens, quo accensa anima nostra omne bonum internum & externum Deo velit ac faveat, frequenter de Deo cogi-

tet, & in ejus præsentia ambulet, terra omnia despiciat, mortem potius, quam Dei injurias intueri cupiat, Dei cultum & honorem promoveat, ejus obfacula perumpat, nulla pro eo adversa reformidet; nec vitâ ipsam pro dilecto fundere recuset. *O ignis qui semper ardes & nunquam extingueris, accende me!*

II. Spiritus alter duplex igneus, quo sanctum Eliæ pectus flagrabat, erat zeli honoris Dei & salutis animarum, quo idololatriæ invalescenti fortiter se opposuit, eandemque feliciter expugnavit. Providentiæ & Bonitati divinæ, in more positum est, ut exorto in Ecclesia sua, incendio, opportunè aquam affundat, quæ restinguat: moto bello, antagonistam suscitet, qui sopiat; grassanti lvi epidemice, antidotum suggerat, quod depellat. Hac ratione, Pharaone Hebræos fideles opprimente, submitit moysen, qui se illi opponeret, ac populum ex ejus servitute vindicaret. Jeroboam vitulos pro Diis erigenti, Ahiam Prophetam, Manassi Isaiam, Antiocho Machabæos opposuit. Sic toti orbi penè Arriano, unum opposuit Athanasium, fidei orthodoxæ Atlantem; Pelagianis Augustinum, Nestorianis Cyrillum, Iconomachis Joannem Damascenum, Albigenibus Hæreticis Dominicum; Lutheri & Calvinii asseclis Ignatium. Haud absimili modo, divina Providentiæ Eliam suscitavit, ut Regis Achab & Jezabelis in idololatria propaganda ardorem reprimeret, atque restingeret, ac Israëlè in unius veri Dei fide & religione conservaret. Hunc in finem, admirabili eundem zelo ac fortitudinis spiritu armavit;

Y 3 ut vel

II.
Duplex
Eliæ spiritus
zeli.

ut vel ipse unus, Tyrannis, Sacerdotibus, & idololatriis omnibus, tanquam mirum pro Domo Dei, pectore generoso, sese opponeret.

Zeli hujus ac duplici spiritus ignei specimen desideratis? Certamina cum Dei hostibus, ad quæ eum compulit, aspiciete. Hoc zelo divini honoris, salutiferaque animarum impulsus Propheta, cum Baalis sacrificulis in arenam descendit, & ignem, ad sacrificium consumendum à cælo prodigiosè evocavit. L. 3. Reg. c. 17. Hoc zelo ac spiritu duplici animatus, magnitudine animi incredibile, quadringentos Baalis sacrificulos interfecit. L. 3. Reg. c. 18. Hoc zelo ac spiritu duplici successus, per Elisæum ungi iussit Hazael in Regem Syriæ, & Jehu in Regem Israël, ut justam de Baalitis vindictam sumerent: *Qui unguis Reges*, inquit de Elia Ecclesiasticus c. 48. 8. *ad penitentiam*. Id est, ad poenam & ultionem impiorum, ut sint cultus divini vindices. Hoc zelo duplicique spiritu motus Jezabelem, mortem sibi minitantiem fugit, non quod mortem metueret; *Petivit enim anima sua* (in fuga) *ut moreretur*. L. 3. Reg. c. 19. 4. Sed à Jezabele occidi timebat; ne ab illa superatus, simulque vera religio devicta, & cum ipso prostrata esse diceretur, atque ab ea jaçeretur. Denique hoc zelo ac spiritu duplici igneo exultans, quemadmodum S. Christi Baptista Joannes Herodem in facie redarguebat, sceleràque objectabat; ita Elias Regem Achab, & Jezabelem scelestam, ob idololatriam, palàm reprehendebat; cultum, agnitionem, timorem & amorem Dei, pro viribus ampli-

ficare satagebat, ac propterea persecutiones gravissimas sustinebat; unde agebat: *Zelo zelatus sum pro Domino Deo exercituum: quia dereliquerunt pactum tuum Filiis Israël: Prophetas tuos occiderunt gladio: derelictus sum ego solus; & quærant animam meam*. L. 3. Reg. c. 19. 14. O virum ineffabilem! O Prophetam invincibilem! ô zelum flagrantem! ô ardentem spiritum duplicem! O si vel illius scintilla in cordibus nostris succenderetur!

Domine JESU, qui dixisti: *Ignem veni mittere in terram, & quid volo nisi ut accendatur?* Mitte obsecro hujus ignis flammulam in corda nostra frigida, ut eodem succensi, instar Elia, opponamus nos murum pro Domo Dei; infidelitati, hæresi, superstitioni bellum acre inferamus: contra populi scelera fortiter dimicemus, peccatores ad penitentiam, vitæque emendationem perducamus: atque ut Elias puerum defunctum; ita nos peccatis mortuos, fovendo, instruendo, amplexando, calefaciendo ad spiritualem animæ vitam revocemus; ac denique omnibusque excogitare licet, mediis, animarum salutis prospiciamus: *Sanctis nimirum meditationibus, serpentibus desideris, lacrymâ, orationibus, vigiliis, jejuniis, prædicationibus, confessionibus, consiliis, doctrinis, atque aliis operibus bonis pro animarum salute laboremus*. Hic enim zelus animarum verus est & perfectus. Teste S. Alberto M. in Parad. c. 26.

* III. Tertius Elia Spiritus duplex igneus eluxit in eloquio cum Deo & proximo, spiritus nempe orationis & prædicationis. S. Epiphanius in vitis Prophe-

Prophetarum, in Elia, tradit eum flammâ fuisse enutritum, in signum ardentis eloquii; non quòd verè flammis alitus fuerit, id enim impossibile est, sed quòd flamma os & vultum ejus lambere in illudque ingredi videretur, & illum cibare ac pascere. *Surrexit Elias Propheta quasi ignis: & verbum ejus quasi facula ardebat.* Eccli. 48. Verùm unde hæc facula ignem suum concepit? Ardebat verbum & lingua; quia ardebat cor, oratione, meditatione ac contemplatione succensum. Ex corde autem igneo, verba non nisi ignea egrediuntur. Hunc ignem concepit orando & cum Deo diu multumque loquendo: hunc ignem concepit, majestatem divinam ejusque potentiam, sapientiam & bonitatem meditando ac contemplando: *In meditatione mea exardescet ignis:* ait Rex David. Psal. Hunc ignem concipiebat in desertis, in montibus & speluncis cum Deo agens; atque ut liberius ageret, caput inter genua ponens. Ignem verò conceptum quam copiosè emisit? *Verbum ipsius quasi facula ardebat:* & lingua ignea, verba ignea profundebat. An non ignea fuere verba, quibus ignem è cælo evocavit? *Dejecit de cælo ignem ter,* ait Ecclesiasticus c. 48. Quando nimirum Pentecontarcham primâ & alterâ vice, igne cælesti in favillam redegit, dicens: *Si homo Dei sum, descendat ignis de cælo, & devoret te.* L. 4. Reg. c. 1. Et quando ignis è cælo accersitus holocaustum succendit. *Cecidit ignis Domini, & voravit holocaustum, & ligna & lapides.* 3. Reg. c. 18. An non ignea fuere verba, quibus cælum, ne pluviam daret, clausit annis tribus & mensibus

sex: & rursum, ut daret, aperuit? *Induxit in illos famem, & verbo Dei contuit cælum.* Eccli. 48. An non ignea fuere verba, quibus populum ad veri Dei cultum potenter adduxit, atque efficaciter ab idololatria abstraxit? *Usquequo claudicatis, ajebat, in duas partes? Si Dominus est Deus, sequimini illum; Si autem Baal, sequimini eum.* L. 3. Reg. c. 18. Et absumpto ab igne, holocausto suo, Baalis Sacerdotes quadringentos & quinquaginta comprehendendos, & ad unum omnes interficiendos imperavit. *Verè surrexit Elias, quasi ignis; & verbum ejus ut facula ardebat.* l. c. Oignitum eloquium! O dispersita lingua tanquam ignis! quæ & ardentes in Carmelo ad Deum preces fundit, & verbis flammantibus populum succendit! O quantum potest vel unicus homo zelosus verbo & exemplo prædicans? Quanta est sermonis ejus vis & energia? *Vox Domini confringentis Cedros, & altas Superborum mentes. Vox Domini intercedentis flammam ignis, vitiorum & scelerum.* Verè asseruit S. Chrysostomus hom. 1. ad Pop. *Sufficit unus homo, zelo Dei succensus, totum corrigere populum.* An non idiplum in Elia eluxit? An non idem in sanctis Elisæo, Isaiâ, Joanne Baptista, aliisque Prophetis patuit? O Elia Propheta zelosissime! *Obsecro fiat in me,* & omnibus Auditoribus meis, *duplex spiritus tuus!* Orationis scilicet & prædicationis: Orationis, ut preces ardentes, ac desideria, suspiriaque ferventia ad Deum emittamus; ignemque inde cælestem hauriamus, quem corde conceptum & succensum, per os in auditorum aures, mentisque effundamus.

mus.

mus. Deinde *Prædicationis*: ut dum ad populum verba facimus, vox nostra quasi facula ardeat, atque auditorum pectora inflammet, concaleat cor nostrum intra nos, & ignis in eo clausus exstiter: erumpensque inde accendat omnia. Absque hoc igne, quacunq; eloquentiâ aut sermonis elegantia, auctum agemus: frigidi ipsimet, auditores quoque in frigore relinquemus; & tepidi ipsimet, ignem haud spargemus secundum vetus monitum: *Ardeat orator, si vult accendere plebem.*

Quapropter, Dilectissimi, finio & hortor vos, ut duplicem hunc Eliæ spiritum igneum, pro modulo vestro à Deo O. M. obtinere conemini; & per S. Eliæ merita, eum frequenter à Domino postulatis. Dicite igitur cum Eliæo sapius: *Obsecro ut fiat in me duplex spiritus tuus!* Et quidem 1. Spiritus igneæ charitatis Dei & proximi; ex quo reliqua Dei dona & charismata profluent. Hinc mentis pax & læticia, Dei cultus & reverentia; paupertas spiritus & mundi despicientia; de offen-

sis Dei, tristitia & displicentia; patientia in adversis, & persecutionum tolerantia; in cura animarum alacritas & solertia; ac virtutum cæterarum decora velut ex fonte scaturient. 2. *Obsecro ut fiat in me duplex spiritus tuus;* propaganda gloriæ divinæ & procuranda salutis alienæ; quo mundo, carni, dæmoni, infidelitati, hæresi, impietati & iniquitati nos fortiter opponamus; etiam in conspectu Regum ac Principum loqui de testimoniis tuis non reformidemus, sed omnibus, quibus licet, viis & mediis pro Domino Deo exercituum & animarum salute zelemus. 3. *Obsecro fiat in me duplex spiritus tuus;* Spiritus inquam orationis & prædicationis: ardeat prius ignis in corde, deinde in ore; prius in factis, postea in verbo; ut ardeamus imitate Eliæ & luceamus; prius igne divino flagremus, ac deinde auditorum præcordia eodem inflammare valeamus; ad laudem & gloriam tuam sempiternam. Amen.

